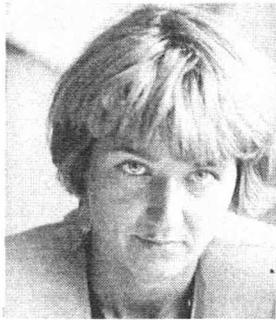

Szakíts, ha bírsz!

1994-ben nem az lesz a kérdés, hogy Antall vagy Csurka

A múlt héten Antall József egy terjedelmes interjúban egyebek közt azt is kifejtette, hogy Csurka István a politikai hatalom megragadására készült és készül. Az MDF országos gyűlése után kevesen hitték, hogy a párt két vezető személyisége közti feszültség oldódik, hiszen valójában, nyilvánvalóan, kétféle politikai felfogás ütközött össze. Elérkezett-e a szakítás pillanata? Hogyan vélekedik erről Medgyasszay László, az MDF elnökségének tagja, Kövér László, a Fidesz országgyűlési képviselője, Inotai Ferenc, a Kereszténydemokrata Néppárt parlamenti képviselője és Baja Ferenc, az MSZP alelnöke? Lantos Gabriella kérdezte véleményüket.

– Néhány héttel ezelőtt, országos gyűlésen az MDF még úgy határozott, hogy Antall Józsefnek és Csurka Istvánnak együtt kell politizálnia. Most, Antall József Pesti Hírlap-beli nyilatkozatával azonban új helyzet állt elő. Ez már olyan markáns elhatárolódás, amely arra mutat, mintha ez a felhatalmazás most érvényét veszítette volna...

MEDGYASSZAY LÁSZLÓ: Nehezen fogadtam ezt az interjút, mert Csurka Istvánt nagyon a szívembe fogadtam, és igen nehéz ezt a kötődést megszüntetni. Emberként ezért nem is kívánom megtagadni. De van egy határ, ahol az érzelmeket el kell választani a józan megfontolástól. És van egy pont, ahonnan már nem tudom követni akár a testvéremet sem.

– Nem lehetséges, hogy Antall József csak késve követte azokat, akik ezt már eddig is – legalábbis augusztus 20-a óta – elvárták volna tőle? Mind a politikai elemzők, mind az ellenzék tagjai, mind saját pártjának liberá-

Medgyasszay László: „Tűrhetetlen helyzet, hogy belülről marcangoljuk önmagunkat”

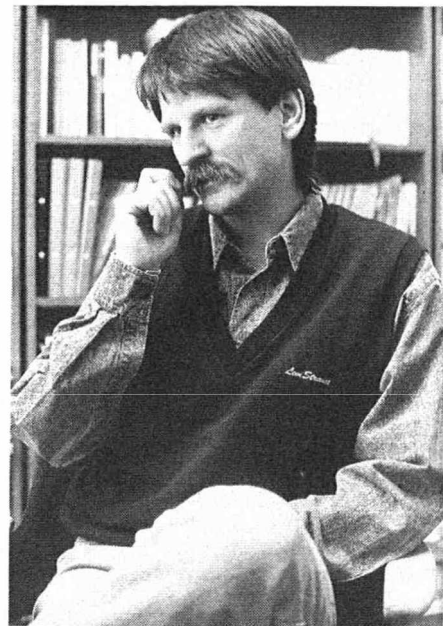
lisai figyelmeztették őt a várható fejleményekre.

M. L.: Egy párt vezetőjének nem az ellenzék óhajainak kell eleget tennie, hanem úgy kell lépnie, ahogy saját józan belátása diktálja. Antall József ezt tette.

Önmarcangolás vagy egység

– Csurka István az országos gyűlés óta erőteljesebben támadta nemcsak a kormányt, hanem személyesen Antall Józsefet is. Ön szerint ez váratlan volt, s ennek reakciója az említett nyilatkozat, vagy pedig ez csak az előző történet folytatása?

M. L.: Mindannyian reméltük, hogy az újraválasztott elnökség együtt tud működni. A Magyar Fórum hasábjain megjelent kitételek egy hallgatólagos kompromisszum lehetőségét két-

Kövér László: „Az MDF szeretne a centrumba visszakerülni”

ségtelenül felrúgták és felrúgják folyamatosan. A Magyar Út körök létrehozása egyenértékű egy új párt szervezésével. Ezt azonban sokan nem tudják, akik belépnek a Magyar Út Alapítvány által indított mozgalomba, hiszen ezelőtt négy évvel mi is mozgalomként kezdtük, s aztán alakultunk párttá. No de az tudathasadásos állapot lenne, hogy az MDF-en belül szervezzünk egy új pártot. Ezért ez az a nagyon komoly határ, ameltől azt kell mondanunk: állj, ne tovább! Az MDF egységes megjelenését kell helyreállítani. Tűrhetetlen helyzet, hogy belülről marcangoljuk önmagunkat. Ez nem megy, erről van szó, nem pedig az ellenzék követelésének teljesítéséről.

Mártír vagy pártvezér?

– Mennyire érte önt meglepetésként ez a nyilatkozat? Megítélése szerint miként lehet ezt értelmezni, értékelni? Vajon ez már az Antall József és Csurka István közötti végleges szakítás kezdetét jelzi?

KÖVÉR LÁSZLÓ: Abból a szempontból nem volt meglepetés, ami az országos gyűlés óta történt. Abból ez logikusan következett. Ezért úgy látom: ez valóban az Antall–Csurka szakítás első nyilvánvaló jele.

– És vajon lesz-e ennek intézményes folytatása? Például az, hogy Csurka István kilép vagy kiléptetik az MDF-ből.

– Nyilatkozatai jelenleg ennek ellentmondanak. Talán azért, mert pozíciói már olyan rosszak, hogy inkább a mártírszerepet vállalná, semmint egy esélytelen pártalakítási kísérletet.

– Ebből az írásból kiderül, hogy Antall József Csurka István várható lépéseit és azok kö-

vetkezményeit nagyon jól látta. Mi lehet annak az oka, hogy erről csak most nyilatkozott? Nem lehetséges-e, hogy ez már a következő kormányzati periódusra való készülődés jegyében történt? Esetleg annak érdekében, hogy az MDF-et szalonképessé tegye egy lehetséges liberális koalícióban?

– Nyilvánvalóan befolyásolja a magyar demokrácia esélyeit az, hogy miként alakulnak az MDF belső viszonyai. De természetesen az MDF esélyeit is befolyásolja a magyar demokráciában az, hogy Csurka Istvánnak milyen pozíciói vannak. Talán az MDF szavazóbázisát is elgondolkodtatta, hogy vajon azzal a fellépéssel, amelyet Csurka István az elmúlt hónapokban produkált, milyen népszerűsége lehet szert tenni, milyen választási eredményeket lehet majd elérni. És továbblépve: a szavazatoknak csupán kisebb részét megszerző MDF által vezetett ügynevezett keresztény nemzeti koalíció vajon milyen eséllyel indul majd neki bármilyen koalíciós tárgyalásnak. Tehát, magyarán szólva: szalonképes lesz-e a politikai paletta bármelyik párta számára. Innen nézve én azt gondolom: ezeknek a belső mozgásoknak van olyan üzenetük, hogy az MDF szeretne abba a centrumba visszakerülni, amelyből az MDF-ben meglévő bizonyos erők folyamatosan igyekeztek kilöködni.

Mozgalom vagy hatalom?

– Nem lehet, hogy már elkétek vele és esetleg az önök választóinak, szimpatizánsainak már határozott, megváltoztathatatlan képük van az MDF-ről?

– Tartok tőle, hogy ez így van. És azért tartok tőle, mert olyan jobboldali, konzervatív, bizonyos tradicionális értékeket vállaló, ámde demokratikus, konzolidált politikát folytató pártot, amilyen az MDF, a magyar palettán szükség van. Mэгhöz az, mert van olyan választói bázis, amely ilyen értékelapon választja meg a maga pártját. Amennyiben az MDF helyén nem lesz az az MDF, amelyre nagyon szívesen szavaztak 1990-ben, akkor ezeknek a szavazóknak csak kisebb része fog a meglévő többi demokratikus párt – például a Fideszre, az SZDSZ-re vagy az MSZP-re – szavazni. Jelentős részük szavazna azonban egy Csurka-féle szélsőséges, radikális jobboldali párt. Ez viszont, szerintem, a demokrácia szempontjából rossz forgatókönyv lenne.

– Nem nyire hatott meglepetésként önre, és egyáltalán a Kereszténydemokrata Néppártra

Inotai Ferenc: „Csurka nem tör, nem törhet hatalomra”

Antall József nyilatkozatának az a mondata, mely szerint Csurka István a hatalomra tört és most is a hatalomra tör?

INOTAI FERENC: Nem értettem én, személy szerint. A párt nevében nem tudok nyilatkozni, mert ilyen értékelés a pártban nem történt. Szerintem a Magyar Út nem párt, hanem mozgalom. Ugyanolyan szervezet, mint bármelyik másik.

– Azonban az MDF infrastruktúráját felhasználva képviselőket állítanak, ez pedig pártszerű cselekvés.

– Csurka nem tör, nem törhet hatalomra. Hogy az MDF struktúráját felhasználja-e vagy sem, az ténykérdés. Ehhez nem tudok hozzászólni. Akikkel beszéltem – mert nem tagadom, érdeklődtem én is, hogy miről van szó –, azt mondták: Csurka kizárólag a mozgalmat akarja. A pártok által állított képviselőjelöltjeiről fogja esetleg nyilatkozni, hogy ezt a Magyar Út támogatja, ezt viszont nem.

– Ha ez így van, mi lehet annak az oka, hogy Antall József mégis most először és nagyon határozottan elhatárolta magát Csurka Istvántól?

– Ezt úgy értékelem, hogy a miniszterelnök úr azt gondolta: az MDF-en belül akar Csurka István és az őhöz tartozó szárny esetleg nagyobb befolyást szerezni. A miniszterelnök úr nem mondta azt ki, hogy a párton belüli vezető szerepre tör Csurka, csak azt, hogy hatalomra tör. Erről mindenki azt gondol, amit akar.

– És ön mit gondol?

– Nem államhatalomra tör, nem hiszem, hogy erről lenne szó. Illetve, korrigálok, mert ha valaki a párton belül jut hatalomra, annak a következő lépése, magától értetődően az, hogy az államvezetésben is hatalmat szerez.

– A kereszténydemokraták számára politikailag melyik koalíciós partner az értékebb: az MDF Csurka Istvánnal, vagy az MDF Csurka István nélkül?

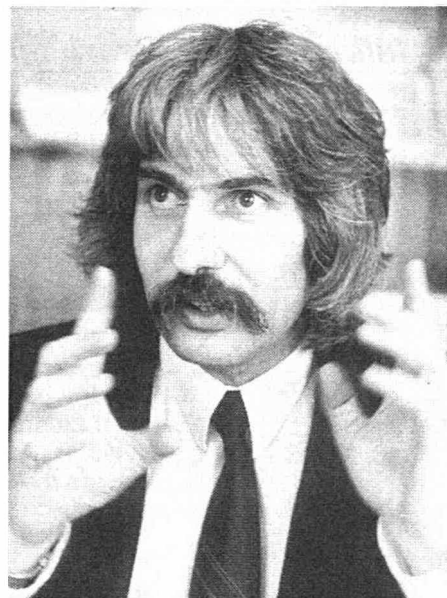
– Személyes beszélgetéseim alapján azt gondolom: ugyanolyan arányban vannak Csurka Istvánt elismerő, mint Antall Józsefet elismerő MDF-tagok. Nem titok, elmentem MSZP-gyűlésre és ott voltam Csurka gyűlésén is, meghallgattam a Gesztenyékertben, érdekelt, hogy ki mit mond...

Taktika vagy stratégia?

– Ön miként értékeli az az ideig szokatlan hangú és éles elhatárolódást Csurka Istvántól? Azt gondolja-e, hogy ez már szakítás?

BAJA FERENC: Engem nem is annyira a Csurkával való polemizálás – amelyet egyébként is egy kicsit későinek érzek – lepelt meg ebben az interjúban. Inkább az a fajta gondolkodásmód, amely újra és újra megdöbönt, bár egy kicsit már megszoktuk, amelyből kiderül, hogy a miniszterelnök úrnak sajátos és bizonyos értelemben hézagosak az ismeretei az elmúlt időszakról. 1987 szeptemberére nem emlékezhet a miniszterelnök úr, ezt megértjük, hiszen nem volt ott Lakitelken. De azt mondani, hogy az MDF alakulásakor nem ismert a baloldali értékeket, ez ismét csúsztatás. Azt azonban nem vitatjuk, hogy a későbbi miniszterelnök úr színrelépésével ezek a baloldali értékek a Magyar Demokrata Fórumból kikoptak. Ebben az értelemben az MDF jobbra toldott, jobbközépen áll, a Csurka-féle mozgalom pedig megpróbálja ezt szélsőjobbról előzni. Ez szívük joga. Azt nem értjük, miért van akkor ez a párt a centrumban, miért ez a centrumhoz kötődő mitikus erő.

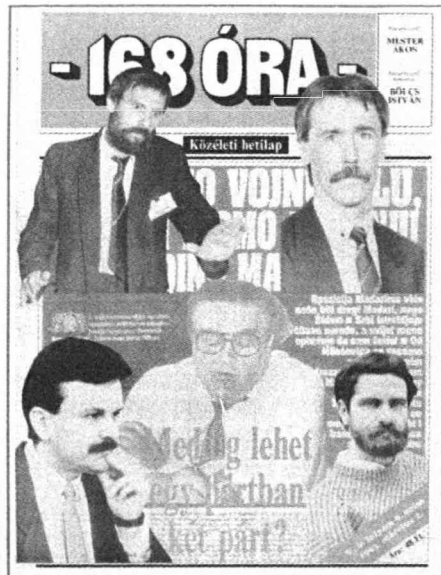
Ezt én politikai taktikai centrumnak nevezem. Azt gondolom, a miniszterelnök úr nem teheti meg azt, hogy az Európában is értéknek tartott és értéként elkönnyvelt baloldali értékekről olyan minőségben nyilatkozzék meg, ahogy ezt a cikkben tette. Szerinte a baloldali érdekeit ma csakis úgy lehet szolgálni, hogy a

Baja Ferenc: „Ezek pillanatnyi politikai játékok, nem stratégiai jellegű kérdések”

jobbaldaliság hangoztatásával felmorzsolni igyekszünk a politikai középerőket. Csurkát és magát a csurkaizmust valójában úgy tüntetik föl, mint olyan bolsevista trükköt, amelynek léte a szélsőbaloldalnak lenne érdeke és érdeme. Ez a vélekedés egész egyszerűen felháborít. De hát nem Csurka István és nem is Antall József fogja eldönteni, hogy 1994-ben ki kormányoz, hanem a választók. Akik egyébként sokkal inkább érdeklődnének afelől, hogy a miniszterelnök úr hogyan gondolja gazdasági kibontakozásunkat, hogyan gondolja megoldani a szociális válságot, a privatizációt és azokat a gyakorlati problémákat, amelyek egy kormányának igenis feladatai lennének Magyarországon. Iga-zából fölösleges a magyar politika sorskérdésének feltüntetni azt, hogy Antall vagy Csurka. Nem ez lesz a kérdés 1994-ben. Ezek pillanatnyi politikai játékok, nem stratégiai jellegű kérdések.

A 168 óra 1993. március 2-i címlapja

A MI ÓRÁNK SOHASEM KÉSÍK!

- 168 ÓRA -